

Talousarvio 2023

Opetus- ja varhaiskasvatuspalvelut
Vapaa-ajan palvelut

vesilahti

2 Kunnan strategia

Vesilahden Strategia 2022–2025

Tavoitetilat vuonna 2025

1	Huomista kohti rakennettu	henkilöstö Osaamisen kehittämisen avulla edistämme hyvinvointia, pysyvyyttä ja aloitteellisuutta. kohtaaminen Panostamme laadukkaaseen asiakaspalveluun ja kehitämme jatkuvasti asiakasymmärrystämme.	kehitys Pohjaamme päätöksemme tietoon, yhteisesti jaettuun tilannekuvaan ja kuntastrategiaan. viestintä Viestimme aktiivisesti ja rohkeasti sekä rakennamme vuorovaikutusta aktiivisesti
2	Yritysten kanssa kasvava	ekosysteemit Tarjoamme yrityksille valmiit sijoittumisalustat ja mahdollisuudet arjen innovaatioihin. Omavaraisesti. vastuullisuus Arvostamme toimimista yli oman hyödyn. Jaamme yritysten kanssa arvot ekologisuudesta sekä yhteis-	verkostot Olemme tiiviimmin osa Tampereen kaupunkiseutua ja osallistumme aktiivisesti seudun kehittämiseen. Löydämme yrityksille yhteistyön verkostot.
3	Perheiden palveluilla erottuva	palvelut Tuemme helposti saavutettavilla ja asiakaslähtöisillä palveluilla perheiden sujuvaa arkea. digi Kehitämme sähköisiä palveluita asiakaslähtöisesti vastaamaan toimialojen parhaita käytäntöjä.	perheet Tunnistamme perheiden tarpeet ja panostamme ennaltaehkäiseviin ratkaisuihin. Tunneimme perheemme.

Strategiset hankkeet

1	Tieto ja osaaminen	Parannetaan tietoon perustuvaa johtamista ja digitalisaation hyödyntämistä yrityspalveluissa ja asiakaskohtaamisissa.	Varmistetaan henkilöstön osaamisen kehittäminen ajan vaatimusten mukaiseksi.
2	Tilat ja yhteydet	Optimoidaan oman rakennuskannan käytön ja kustannukset ja kehitetään yritysten toimintaympäristöjä.	Saatetaan kuntalaiset ja palvelut järkevästi lähelle toisiaan.
3	Viestintä ja verkostot	Vahvistetaan vuorovaikutusta kuntalaisien ja kunnan muiden sidosryhmien välillä sekä kuntaorganisaation sisällä.	Kunta parantaa erottuvuuttaan ja houkuttelevuuttaan sekä toimii aloitteellisenä yhteistyökumppanina.
4	Energia-omavaraisuus	Edistetään kestäviä energia- ja liikenne-ratkaisuja sekä energiatuotannon omavaraisuutta.	Vahvistetaan ympäristötietoisuutta ja tuetaan kestäväen kehityksen mukaista asumista ja asiointia.

2.2 Strategiset mittarit vuosille 2022–2025

2.2.1 Huomista kohti rakennettu

Tavoite	Mittari	Lähtö- taso (2021)	2022	2023	2024	2025	Tavoitetaso (2025)
Tieto kunnan toiminnasta on helposti saatavissa	Kuntalaiskysely, asteikko 1-5	3,22					4,0
Asiointi kunnan kanssa on helppoa	Kuntalaiskysely, asteikko 1-5	3,20					4,0
Henkilöstön työtyytyväisyyden taso on hyvä tai erinomainen	Henkilöstökysely, asteikko 1-5	3,89					4,0
Vakituisen henkilöstön vaihtuvuus on maltillista	Lähtövaihtuvuus prosentti	12,7%					5 %
Henkilöstön sairauspoissaolojen määrä pienenee	Sairauspoissaolojen prosentti/vakituisen työntekijän	5,2%					4,5%

2.2.2 Yritysten kanssa kasvava

Tavoite	Mittari	Lähtö- taso (2021)	2022	2023	2024	2025	Tavoitetaso (2025)
Yritysten kasvun edellytykset parantuvat	Yhteisöveron kasvu (verohallinto)	855 599 €					760 000*
Kunnan yrityskannan kasvun tukeminen	Aktiivisten yritysten lukumäärä kunnassa (lkm)	400					480

Kunnan työpaikkaomavaraisuus parantuu	Työpaikkaomavaraisuus	xx**					50
---------------------------------------	-----------------------	------	--	--	--	--	----

* Yhteisöveron korotus tarkentuu, kun uusi jako-osuus periaate on varmistunut.

** Vuoden 2021 lukema ei tiedossa valmisteluvaiheessa.

2.2.3 Perheiden palveluilla erottuva

Tavoite	Mittari	Lähtötaso (2021)	2022	2023	2024	2025	Tavoitetaso (2025)
Vesilahden kuntalaiset arvostavat kuntaa hyvänä asuinpaikkana	Kuntalaiskysely, asteikko 1-5 /perhekoko	1: 3,78 2-3: 4,12 4-5: 4,07 6+: 4,46					1: <4,0 2-3: <4,0 4-5: <4,0 6+: <4,0
Kuntalaisten hyvinvointi paranee	Hyte-kerroin (0-100 pistettä)	67/100					80/100
Laajakaistayhteyksien saatavuus laajenee kunnassa	Kiinteän laajakaistan saatavuus, nopeus yli 100 mb/s (%-osuus kotitalouksista)	16 %					50 %

2.2.4 Yleiset mittarit

Tavoite	Mittari	Lähtötaso (2021)	2022	2023	2024	2025	Tavoitetaso (2025)
Verotulojen kasvu jatkuu	Verotulot €/asukas	2 110 €*					2 500 €
Lainakanta kasvaa mallitillisesti	Lainakanta €/asukas	2 749 €					4 000 €
Investointien omarahoituksen	Toiminnan ja investointien	3 882 €					2 300 €

varmistaminen (pitkä aikaväli)	rahavirta (5v kertymä)						
-----------------------------------	---------------------------	--	--	--	--	--	--

*Verotulojen lähtötaso v. 2021 on muunnettu vastaamaan v.2023 jälkeen kunnille tulevia verotulojen osuuksia.

3 Strategisten hankkeiden toimenpiteet

Nämä hankkeet varmistavat sen, että Vesilahti saavuttaa määrittelemänsä tavoitetilat (Huomista kohti johdettu, Yritysten kanssa kasvava, Perheiden palveluilla erottuva) viimeistään vuoden 2025 aikana. Hankkeisiin sisältyy lukuisia yksittäisiä toimenpiteitä, joiden tarkempi aikatauluttaminen, toimeenpano ja seuranta on keskeinen osa kunnan johdon ja luottamushenkilöiden työtä. Hankekoreja on neljä kappaletta (Tieto ja osaaminen, Tilat ja yhteydet, Viestintä ja verkostot sekä Energiaomavaraisuus).

3.1 Tieto ja osaaminen

Toimenpiteiden toteumaa ja onnistumista seurataan Kuntamaisema -raportointityökalun avulla.

Toimenpide vuodelle 2023	Vastuualue
Perheiden palveluiden palvelutason määrittely ja systemaattinen arviointi mahdollistavat palveluiden laadunhallinnan ja asiakaslähtöisen kehittämisen.	Sivistyspalvelut
Digitaalisten palveluiden kehittämistä jatketaan omilla projekteilla sekä osallistumalla seudullisiin hankkeisiin (eVaka, DigiOne, sopimushallinta, asiakaspalveluprosessien palvelumuotoilu).	Hallintopalvelut

3.2 Tilat ja yhteydet

Toimenpiteiden toteumaa ja onnistumista seurataan Kuntamaisema -raportointityökalun avulla.

Toimenpide vuodelle 2023	Vastuualue
Kiinteistöstrategian luominen kunnan kiinteistöistä, jossa määritellään kiinteistötarpeet tuleville vuosille sekä selvitetään erityisesti kiinteistöjen lämmitysmuotoja. Kiinteistöstrategia ohjaa kiinteistöjen ylläpitoon ja korjausvelan vähentämiseen tähtääviä investointeja sekä lämmitysjärjestelmien saneerausinvestointeja.	Tekniset palvelut
Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden tietoperustainen ja systemaattinen edistäminen. Aktiivinen yhdyspintatyö	Sivistyspalvelut

hyvinvointialueen kanssa sekä perhe- ja palveluohjauksen kehittäminen.	
Koulumatka-, palvelu- ja joukkoliikennejärjestelmien yhteensovittamisella edistetään kuntalaisten joustavaa asiointia ja parannetaan palveluiden saavutettavuutta sekä vähennetään liikenteen päästöjä.	Sivistys- ja hallintopalvelut
Palvelumallien luominen elinvoiman asiakaspalveluun, rajapintoihin sekä aluekonseptien kehitys.	Elinvoima
Käynnissä olevan bio- ja kiertotalouskonseptin jatkokehittäminen pilotointivaiheeseen.	Elinvoima

3.3 Viestintä ja verkostot

Toimenpiteiden toteumaa ja onnistumista seurataan Kuntamaisema -raportointityökalun avulla.

Toimenpide vuodelle 2023	Vastuualue
Ympäristön viihtyvyyteen panostaminen luomalla asuinalueista viihtyisiä ja parantamalla leikkipaikkoja ja yleisiä alueita jokaista ikäluokkaa palvelevaksi.	Tekniset palvelut
Vesilahden kunta ottaa käyttöön ilmastokumppanuus- mallin ja ekotukitoiminnan.	Ympäristönsuojelu
Viestinnän ja asiakaspalvelun kehittäminen: kuntalaisten yksilöllinen kohtaaminen, avoin ja myönteinen viestintä sekä asiakaslähtöiset sähköiset palvelut.	Sivistys- ja hallintopalvelut
Kestävän henkilöstöpolitiikan luominen kuntaan. Keskeisten henkilöstöprosessien uudistaminen. Henkilöstöetuuksien päivittäminen ajankuvan mukaisiksi, panostaminen kunnan työnantajakuvaan.	Hallintopalvelut

3.4 Energiaomavaraisuus

Toimenpiteiden toteumaa ja onnistumista seurataan Kuntamaisema -raportointityökalun avulla.

Toimenpide vuodelle 2023	Vastuualue
Kävelyn ja pyöräilyn kehittäminen sekä olemassa olevan verkon turvallisuuden ja käytettävyyden parantaminen.	Tekniset palvelut
Kuntalaisten ympäristöosaamisen kasvattaminen ja kestävän kehityksen tietoisuuden lisääminen rakentamisessa. Kirjastolle ja torien yhteyteen järjestetään kuntalaisille suunnattuja ympäristöosaamiseen ja kestävään kehitykseen liittyviä info tilaisuuksia.	Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu

5.6 Opetus- ja varhaiskasvatuspalvelut

Vastuuhenkilö: Sivistysjohtaja

Toimintaympäristö:

Sivistyspalveluihin kuuluu kaksi vastuualuetta, jotka ovat opetus- ja varhaiskasvatuspalvelut sekä vapaa-ajan palvelut. Opetus- ja varhaiskasvatuspalveluiden hallinto jakautuu sivistyspalveluiden, opetuspalveluiden sekä varhaiskasvatuspalveluiden hallintoon. Sivistys- sekä opetuspalveluiden hallinnosta vastaa sivistysjohtaja ja varhaiskasvatuspalveluiden hallinnosta varhaiskasvatusjohtaja.

Varhaiskasvatuspalveluihin kuuluu varhaiskasvatus päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa, yksityinen varhaiskasvatus ja kotihoidontuki. Kunta maksaa lisäksi yksityisen hoidon tukea ja yksityisen hoidon tuen kuntalisää. Varhaiskasvatusta tarjotaan Peiponpellon, Satumetsän ja Peuraniityn päiväkodeissa sekä kunnallisessa ja yksityisessä perhepäivähoidossa.

Opetuspalveluissa tarjotaan esi- ja perusopetusta vuosiluokkien 0–6 kouluissa Narvassa ja Ylämäellä sekä vuosiluokkien 0–9 yhtenäiskoulussa Kirkonkylällä.

Muu koulutus sisältää Pirkan opiston kansalaisopistopalvelut, jotka jakautuvat vapaaseen sivistystyöhön, musiikin taiteen perusopetukseen ja muuhun taiteen perusopetukseen. Pirkan Opisto on Vesilahden, Lempäälän, Pirkkalan ja Nokian yhteinen kansalaisopisto, jossa Nokian kaupunki toimii isäntäkuntana. Lisäksi Taito Pirkanmaa ry:n Vesilahden Käsityö- ja muotoilukoulu Näpsä antaa laajan oppimäärän mukaista käsityön taiteen perusopetusta.

5.6.1 Toimintaympäristö ja näkemys tulevast

Vesilahden kunnan kasvu näyttää jatkuvan noin 2 % vuosivauhtia, joka tuo paineita erityisesti varhaiskasvatukseen järjestämiseen. Varhaiskasvatuspaikkoja tarvitaan lähivuosina lisää, joka huomioidaan talousarviossa ja suunnittelussa. Varhaiskasvatustilan ja -suunnitelman muutokset (mm. asiakasmaksulaki, ilmoitusvelvollisuus, kolmitasoisien tuen järjestäminen, henkilöstömitoitus) tuovat lisähaastetta palvelun toteuttamiselle ja kehittämiselle. Käytännössä sääntelyn kiristyminen, laadun kehittäminen, asiakasmaksujen alentaminen ja palvelutarpeen kasvu näkyvät prosentuaalisesti merkittävinä kulujen kasvuna. Vesilahden kunnan varhaiskasvatukseen oppimisympäristöt ovat laadukkaita, palvelun toteuttamiseen on saatu pätevää henkilöstöä ja asiakastyytyväisyys on korkeaa. Näistä kaikista tulee huolehtia myös jatkossa.

Esi- ja perusopetuksessa oppilasmäärä pysyi muuttovoiton ansiosta ennallaan mutta ennusteiden mukaan vuodesta 2024 alkaen perusopetuksesta poistuvat ikäluokat ovat noin 30 oppilasta esiopetukseen tulevia ikäluokkia suurempia, joten oppilasmäärän pienentymisen määrän ratkaisee muuttovoiton jatkuvuus. Myös koulujen oppimisympäristöt ovat pääosin kunnossa mutta vuosina 2023–2025 niiden ylläpitoon ja kunnostukseen on varattu investointeihin noin miljoona euroa. Toiminnallisesti kehittämisen kohteina ovat tuen rakenteet ja digitalisaatio sekä erityisesti oppilaiden hyvinvointi. Kouluterveyskysely on tuonut esiin

huolestuttavia trendejä, joiden suunnan muuttamiseen opetus-, oppilashuoltohenkilöstö sekä nuorisopalvelut ovat yhteistyössä ryhtyneet. Hyvinvointialueuudistus vie oppilashuollon toiseen organisaatioon ja toimivista yhteistyörakenteista hyvinvointialueen kanssa on huolehdittava niin yksilö- kuin kuntatasolla.

Tehokkuustunnusluvut

Tehokkuus tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Päiväkotien käyttöaste, vuoden ka.	70%		75%	80%	70%
Varhaiskasvatuksen kustannukset laskennallista lasta kohden, €/vuosi	11904	11800	11900	12000	12000
Keskimääräinen lapsikohtainen asiakasmaksutulo, €/kk	123	110	100	100	100
Perusopetuksen oppilaskohtaiset kustannukset, €/vuosi (TA620 toimintakate/oppilasmäärä 1-9)	9244	10700	11100	11750	12400
Laskennallinen ryhmäkoko (oppilasmäärä jaetaan opetukseen käytetyllä opetusresurssilla ja saatu osamäärä kerrotaan opetussuunnitelman tuntijaon mukaisella tuntimäärällä)	16,6	17	17	17	17

Informatiiviset tunnusluvut

Informatiiviset tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä	181	215	220	230	250
Yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä	18	18	20	20	20

Osallistumisaste varhaiskasvatustaloukseen	78%		80%	82%	84%
Kunnallisen varhaiskasvatuksen osuus palvelutuotannosta	92%	92%	90%	85%	85%
Tehostetun ja erityisen tuen päätöksen saaneita lapsia varhaiskasvatuksessa %	14,8%				
Iltapäivätoimintaan osallistuvien 1.-2.lk oppilaiden % osuus	54%	55%	57%	60%	60%
Esiopetuksessa olevien lasten määrä	55	55	52	40	45
Perusopetuksessa olevien lasten määrä	623	596	597	573	550
Tehostetun ja erityisen tuen päätöksen saaneita oppilaita esi- ja perusopetuksessa %	18,0%	22,5%			
Käsityö- ja muotoilukoulun tuntimäärä		400	540	540	540
Pirkan opiston tuntimäärä		3790	3810	3800	3800

5.9 Vapaa-ajan palvelut

Vastuhenkilö: Sivistysjohtaja

Toimintaympäristö:

Sivistyspalveluihin kuuluu kaksi vastuualuetta, jotka ovat opetus- ja varhaiskasvatuspalvelut sekä vapaa-ajan palvelut. Vesilahden kunnan vapaa-ajan palveluihin kuuluu kunnan tarjoamat kirjasto-, liikunta-, nuoriso- ja kulttuuripalvelut sekä näiden alla tapahtuva järjestöyhteistyö. Myös kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen sekä yhdyspintatyö kunnan sisällä, kuntien välillä, hyvinvointialueen kanssa, Vesilahden yhteisöjen, järjestöjen, seurojen ja kunnan toimielinten kanssa sisältyvät vapaa-ajan vastuualueeseen.

Vapaa-ajan palveluiden keskeisenä tavoitteena on kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen laadukkaiden ja vaikuttavien vapaa-aikatoimintojen sekä kuntalaisten osallistamisen avulla. Vapaa-ajan palveluissa pyritään ennaltaehkäisemään syrjäytymistä sekä häiriö- ja riskikäyttäytymistä. Vapaa-ajan palvelujen tehtävänä on edistää kuntalaisten yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen, kulttuuriin ja liikkumiseen.

Vesilahden kirjasto on yksi Pirkanmaan PIKI-kirjastoista. Kirjastopalvelut edistävät kirjallisuuden, taiteen ja kulttuurin saavutettavuutta sekä elinikäistä oppimista. Kirjasto tarjoaa monipuoliset tilat tapahtumiin, yhteisöllisyyteen ja järjestöyhteistyön toimintaan. Kirjastolla on myös merkittävä rooli kuntalaisten osallisuuden edistämässä. Kulttuuripalveluiden keskeisenä tehtävänä on tukea kuntalaisten kulttuurihyvinvointia.

Liikuntapalvelut tarjoavat kuntalaiselle mahdollisuuden huolehtia omasta hyvinvoinnistaan monipuolisia liikuntalajeja harrastamalla niin omatoimisesti kuin ohjatusti. Nuorisopalvelut tarjoavat nuorille palveluita hyvinvoinnin tueksi ja mielekästä tekemistä sekä tapahtumia vapaa-ajalle. Nuorisopalveluilla on tärkeä rooli lasten ja nuorten osallisuuden edistämässä sekä tarjoamalla vaikuttamisen mahdollisuuksia nuorisovaltuuston toiminnan kautta.

Toimintaympäristö ja näkemys tulevast:

Vapaa-ajan palveluiden merkitys hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä korostuu hyvinvointialueuudistuksen myötä. Vapaa-ajan palvelut ovat onnistuneet hyvin hankehauissa, joiden turvin pystytään toteuttamaan monia "ylimääräisiä" palveluita. Tilanne on sinänsä myönteinen, mutta toimintojen hankevetoinen rahoitus sitoo resursseja hankehallintoon ja vaikeuttaa suunnitelmallista ja pitkäjänteistä palveluiden kehittämistä. Kasvukunnassa tulee myös vapaa-ajan palveluiden skaalautua asukasluvun suhteessa ja huomiota tulee lähitulevaisuudessa kiinnittää yhteistyössä teknisten palveluiden kanssa liikuntapaikkarakentamiseen, lähiliikuntapaikkoihin sekä kevyen liikenteen ja retkeilyn reitteihin.

Tehokkuustunnusluvut

Tehokkuus tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Kirjaston toimintakulut € / asukas	72,56	65,80	60,00	60,00	60,00
Kokonaiskulut € / kirjaston laina	4,11	4,69	4,00	4,00	4,00
Liikuntapalveluiden toimintakulut € / asukas	51,08	57	48,23	50	55
Nuorisopalveluiden toimintakulut € / asukas	44,49	59,98	45,42	48,00	48,00
Kulttuuripalveluiden toimintakulut € / asukas	5,04	5,03	4,80	4,61	4,80

Informatiiviset tunnusluvut

Informatiiviset tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Kirjaston kokonaislainaus / asukas	17,7	14,04	17,00	17,00	17,00
Aineistohankinnat € / asukas	7,37	6,42	9,00	9,00	9,00
Kirjaston fyysiset käynnit / asukas	8,5	5,24	12,00	12,00	12,00
Nuorisotilan käynnit / alle 29-vuotias	6,91	3,12	7,00	7,00	7,00
Liikunta-avustukset € / asukas	3,43	2,72	2,75	2,75	2,75
Nuorisoavustukset € / asukas	0,90	0,68	0,7	0,7	0,7
Kulttuuriavustukset € / asukas	1,93	2,75	2,75	2,75	2,75

vesilahti

Vesilahden kunta
Lindinkuja 1
37470 Vesilahti

www.vesilahti.fi